

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK, 1272/2008/EK és 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: COMPANION GOLD

Termékkód: AG001

1.2. Azonosított felhasználás: hatásjavító, adjuváns készítmény. A növényvédő szerek kijuttatását segítő, hatékonyságát növelő, az elsodródást csökkentő termék.

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A gyártó, forgalmazó, a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó/beszállító: **Agrovista UK Ltd.**

Cambridge House, Nottingham Road, Stapleford,
Nottingham NG9 8AB, Egyesült Királyság
Telefon: +44 (0) 1159 390 202 Fax: +44 (0) 1159 398 031

Forgalmazó, biztonsági adatlap szállítója: **Kwizda Agro Hungary Kft.**

1138 Budapest, Váci út 135 – 139. C. épület II. emelet
telefon: +36 1 224 7305 Fax: +36 1 212 0873
honlap: www.kwizda.hu

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

1.5. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ): 06 1 476 6464
Éjjel-nappal elérhető ingyenes telefonszám: 06 80 20 11 99

2. szakasz: A veszély azonosítása

2.1. A keverék besorolása: a gyártó és a vonatkozó uniós szabályozások, a 1272/2008/EK (CLP) rendelet és módosításai szerint a **termék veszélyes keverék**.

Osztályozása: Eye Irrit. 2

Veszélyességi osztály: Eye Irrit.: szemirritáció

Veszélyességi kategória: 2

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS07, Figyelmeztetés: FIGYELEM

A keverék veszélyeire/kockázataira utaló figyelmeztető H-mondat:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

FIGYELEM

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P264 A használatot követően a kezet alaposan meg kell mosni.

P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.

P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

P301+P310 LENYELES ESETÉN: azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

SP 1 A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket!
A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést!

SPe 3 A vízi szervezetek védelme érdekében a felszíni vizektől 5 m távolságban tartson meg egy nem permetezett biztonsági övezetet!

2.3. Egyéb veszély, információ

Összetevői nem PBT (perzisztens, bioakkumulatív, toxikus) anyagok.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Kémiai jelleg: keverék

Összetevő	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória H-mondat
Glicerin CAS-szám: 56-81-5 EK-szám: 200-289-5	10 – 20%	nem veszélyes anyag, foglalkozás- egészségügyi határértékkel rendelkezik
Alkil(C _{9,11})-D-glükopiranozid* (decil-, undecil-glükózidok) CAS-szám: 132778-08-6	1 – 3%	Eye Dam. 1, H318

* Nincs harmonizált uniós osztályozása, a megadott gyártói.

A termék egyéb összetevői nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A fenti veszélyességi osztály, H-mondat a tiszta komponensre vonatkozik, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondat teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/általános tudnivalók: az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát. A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Bőrre jutás esetén: a ruházat és lábbeli levétele után az érintett bőrfelületet szappannal és bő vízzel alaposan le kell mosni.

Szembejutás esetén: alapos, legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben.

Lenyelés esetén: a szájüreget mossuk ki vízzel. NE HÁNYTASSUK A SÉRÜLTET! Ha a sérült eszméletlen, ellenőrizzük, hogy lélegzik-e, amennyiben nem lélegzik, alkalmazzunk mesterséges lélegeztetést.

Belégzés esetén: a sérültet távolítsuk el a veszélyforrástól, vigyük friss levegőre. Forduljunk orvoshoz!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: a termékkel érintkezett bőrfelületen kismértékű irritáció léphet fel. Szembejutva irritálhat, szemvörösödést okozhat. Lenyelve irritálhatja a nyálkahártyákat, a torkot, stb.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

5. szakasz: Tűzoltási intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: a környezetben égő anyagok alapján kell kiválasztani.

5.2. A termékből származó egyéb veszélyek: égéskor toxikus szén-monoxid és szén-dioxid keletkezhet.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: a veszélyzónában egyéni védőfelszerelés és a környezet levegőjétől független, túlnyomásos légzőkészülék használandó. Kerülje el a termék és égéstermékének a bőrrel, szemmel való érintkezését.

5.4. Egyéb információ: tárolóedényzetek hűtésére használjon vízpermetet.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű környezetbejutás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: használjuk egyéni védőfelszerelést, lásd a 8. szakaszt. A szivárgást, kifolyást akadályozzuk meg, fordítsuk úgy a tárolóedényzetet, hogy a szivárgás, folyás megszűnjön!

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: akadályozzuk meg, hogy a kiömlött anyag a környezetbe, csatornába, víztestekbe, talajvízbe jusson. Határolja körül, kerítse el nagy mennyiségek esetén a kiömlött terméket.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai: kis és nagy mennyiségek véletlen kiömlése esetén a terméket inert folyadékfelszívó anyag (homok, föld) segítségével gyűjtsük össze megfelelően felcímkézett edénybe. Az ártalmatlanság a helyi előírások szerint történjen!

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és a 13. szakaszt.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: ne dohányozzunk! Kerüljük el a termék szembejutását körültekintően végzett munkával!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt: tartsuk a tárolóedényzetet jól lezárva, hűvös és jól szellőző helyen. Mindig az eredeti edényzetben tároljuk! Ügyeljünk arra, hogy gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól, élvezeti cikkektől és takarmányoktól elkülönítve történjen a tárolás.

Mennyiségi korlátozás a tárolásra vonatkozóan nincs.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: hatásjavító (adjuváns), permetezőszer segédanyag, a növényvédő szerek kijuttatását segítő, az elsodródását csökkentő készítmény. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó előírásokat, utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték, munkahelyi levegőben megengedett koncentrációk:

Glicerín (nem veszélyes anyag):

DNEL¹: 56 mg/m³ (hosszan tartó belégzés, lokális hatás, foglalkozásszerű felhasználó)

DNEL: 33 mg/m³ (hosszan tartó belégzés, lokális hatás, lakossági felhasználó)

DNEL: 229 mg/ttkg/nap (hosszan tartó orális expozíció, szisztémás hatás, lakossági felhasználó)

8.2. Az expozíció elleni védekezés

A vegyi anyagokkal kezelésével kapcsolatos általános óv- védőintézkedéseket be kell tartani. Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termékkel történő mindennemű, szükségtelen expozíciót (bőrre kerülését, szembejutását, lenyelést). Biztosítsunk megfelelő szellőzést! Ellenőrizzük, hogy működik-e elszívó rendszer a munkaterületen, ha a szellőzés nem megfelelő.

Műszaki intézkedések:

- Megfelelő szellőzés biztosítása.
- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.

Higiéniai intézkedések:

- Használata során enni, inni és dohányozni nem szabad!
- Használata után alapos kézmosás szükséges.

Személyi védőfelszerelések, az alábbiakon kívül vegye figyelembe, hogy **a növényvédő szerre** – melyet adjuvál a termékkel – **milyen személyi védőfelszerelés használata szükséges.**

- **Légutak védelme:** nem szükséges.
- **Kézvédelem:** védőkesztyű használata szükséges, nitrilgumi, PVC. A kesztyű anyagának áttörési ideje legyen nagyobb, mint nyolc óra, továbbá feleljen meg az EN 374:2003 szabványnak.
- **Szemvédelem:** védőszemüveg ajánlott; a szemmosó pohár legyen könnyen elérhető helyen.
- **Bőrvédelem:** védőruha szükséges.

Környezeti expozíció ellenőrzési: a helyi előírások betartandók.

¹ DNEL: DERIVED NO EFFECT LEVEL - a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	folyadék
Formuláció típusa:	emulzió koncentrátum (EC)
Szín:	színtelen
Szag:	édeskés
Oxidáló tulajdonság:	nem oxidál, az EU-kritériumok szerint
Oldékonyság vízben:	vízzel elegyíthető
Oldékonyság szerves oldószerben:	oldódik
Párolgási sebesség:	elhanyagolható
Dinamikai viszkozitás:	0,7 Pa s
Forráspont:	kb. 100°C
Dermedéspont:	- 12°C
Lobbanáspont:	> 93°C
Öngyulladás hőmérséklet:	>354°C
Relatív sűrűség:	1,170 – 1,185
Gőznyomás:	0,0001 Hgmm
pH-érték:	kb. 4,5 – 5,5 (1%-os vizes oldat)
VOC (g/l):	0
log P _{o/w} :	nincs adat

9.2. Egyéb információk: nincs adat

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem jellemző. A termék, illetve az összetevőinek a reakciókészségére vonatkozó különleges vizsgálati adatok nem elérhetők.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés és tárolás esetén közönséges körülmények (normál hőmérséklet- és nyomásviszonyok) között a készítmény stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: előírászerű tárolás és használat esetén veszélyes reakció nem megy végbe. Bomlás előfordulhat, lásd a 10.4. ill. 10. 5. szakaszt.

10.4. Kerülendő körülmények: hőhatás.

10.5. Nem összeférhető anyagok: erős savak, erős oxidálószer.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: égésekor toxikus szén-dioxid, szén-monoxid keletkezik, lásd még az 5. szakaszt.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információk

A termék akut toxicitására vonatkozó adatok: LD₅₀ (orális, patkány): >2000 mg/ttkg
LD₅₀ (dermális, patkány): > 2000 mg/ttkg
LD₅₀ (dermális, nyúl): > 2020 mg/ttkg

A termék Eye Irrit. 2 veszélyességi osztályba sorolandó, a 1272/2008/EK rendelet 3.3.3. táblázata alapján mivel a Eye Dam. 1 veszélyességi osztályba sorolt összetevői koncentrációja 1%-nál nagyobb érték.

Egyéb (rákkeltő hatás, mutagén hatás, reprodukciót károsító, stb.) hatás: jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

11.2. A termékkel történő expozíció tünetei

Bőr: gyengén irritálhat.

Szem: irritáció lép fel, mossa alaposan ki a szemet folyó vízzel 10 – 15 percen át.

Lenyelés: torok-, nyálkahártya-irritációt idézhet elő.

Késleltetett hatás: nincs adat.

12. szakasz: Ökológiai adatok

A termék összetétele alapján nem osztályozandó a környezetre veszélyes keveréknek.

12.1. Toxicitás: toxicitás a vízi szervezetekre: LC₅₀ (*Daphnia magna*, 96 óra): > 100 mg/l

12.2. Stabilitás és lebonthatóság: biológiailag lebontható.

12.3. Bioakkumulációs potenciál: bioakkumuláció nem várható.

12.4. Mobilitás a talajban: kötődik a talajhoz.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés: a készítmény összetevői nem PBT, nem vPvB anyagok (perzisztens, bioakkumulatív, toxikus, nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív).

12.6. Egyéb káros hatások, információ: környezetkárosító hatása elhanyagolható.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek: a készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A készítmény hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján: a javasolt EWC-kódok csak ajánlások, amit a hulladék keletkezési körülménye módosíthat.

Hulladékkulcs (EWC-kód): 02 01 08* veszélyes anyagokat tartalmazó agrokémiai hulladék

A szennyezett csomagolóanyag összegyűjtése a helyi előírásoknak megfelelően. A tisztítás vízzel, ha szükséges tisztítószerrel használatával történjen.

A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012 (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza, továbbá a csomagolási hulladékokra a növényvédő szerrel szennyezett csomagolóeszköz hulladékok kezeléséről szóló 103/2003. (IX.11.) FVM rendelet előírásait szükséges alkalmazni.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMO/IMDG, ICAO/IATA) **nem veszélyes áru.**

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok:

REACH rendelet: 1907/2006/EK rendelet és módosításai

CLP rendelet: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 2008/98/EK IRÁNYELVE (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről

Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 1107/2009/EK RENDELETE (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról

Vonatkozó magyar joganyagok:

89/2004. (V. 15.) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról és módosításai

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;

25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, arra szolgálunk, hogy a termék biztonságos kezelését és felhasználását segítsék.

Azonban sem a termék szállítója, sem annak bármely leányvállalata nem vállal semmilyen felelősséget készítmény kezelésével, felhasználásával kapcsolatos károkért, mivel a felhasználás, kezelés ellenőrzésükön kívül esik, ezekről tudomásuk sem lehet.

A felhasználó egyedüli felelőssége, hogy döntsön a termék alkalmazhatóságáról.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Minden anyag esetén felléphet ismeretlen veszély, ezért a használat során óvatosan kell eljárni.

A biztonsági adatlap 2. és 3. szakaszában szereplő rövidítések, H-mondatok:

A CLP veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni számok (1 – 4) az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Eye Dam.: szemkárosító hatás

Eye Irrit.: szemirritáció

H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Adatlaptörténet: jelen biztonsági adatlap a gyártó által kiadott (2015. január 28., verziószáma: 6) biztonsági adatlap alapján készült 2015. szeptember 13-án, verziószáma: 2.0-HU.

Felülírja az előző verziót, a módosítások a CLP rendeletnek és a 2015/830/EU rendeletnek történő megfelelést szolgálják.